

Adroddiad Blynyddol

**Cyngor Cymuned Llanllechid
2024-2025**

Cynnwys

- ▶ 1. Croeso
- ▶ 2. Cyngor Cymuned Llanllechid
- ▶ 3. Gwybodaeth am y Cyngor
- ▶ 4. Is-bwyllgorau
- ▶ 5. Llwybrau
- ▶ 6. Cyllid a Gwariant
- ▶ 7. Rhoddion
- ▶ 8. Atebolrwydd
- ▶ 9. Prosiectau
- ▶ 10. Canlyniadau Archwiliadau Mewnol ac Allanol o Gyfrifon y Cyngor
- ▶ 11. Diolchiadau

1. Croeso

- ▶ Hwn yw adroddiad blynyddol cyntaf Cyngor Cymuned Llanllechid sy'n cofnodi'r gwaith a gyflawnwyd yn ystod y flwyddyn ariannol ddiwethaf 2024 - 2025.
- ▶ Rydym yn cydweithio â'r gymuned a phartneriaid i wella lles economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol y gymuned i'w gwneud yn lle hyd yn oed gwell i fyw ac ymweld â hi.
- ▶ Y weledigaeth: 'Mae Cyngor Cymuned Llanllechid yn gweithredu er budd y gymuned lleol'
- ▶ Bwriad yr adroddiad yw rhoi blas o waith y Cyngor yn ystod y flwyddyn. Rydym yn cydnabod bod hyn mewn hinsawdd heriol i bawb ac wedi ymrwymo i gydweithio â'r gymuned a phartneriaid i wireddu'r weledigaeth.
- ▶ Gobeithio y gwnewch fwynhau darllen yr adroddiad ac y bydd o ddefnydd i chi.

Caroline Jones Clerc ar ran y Cyngor Cymuned

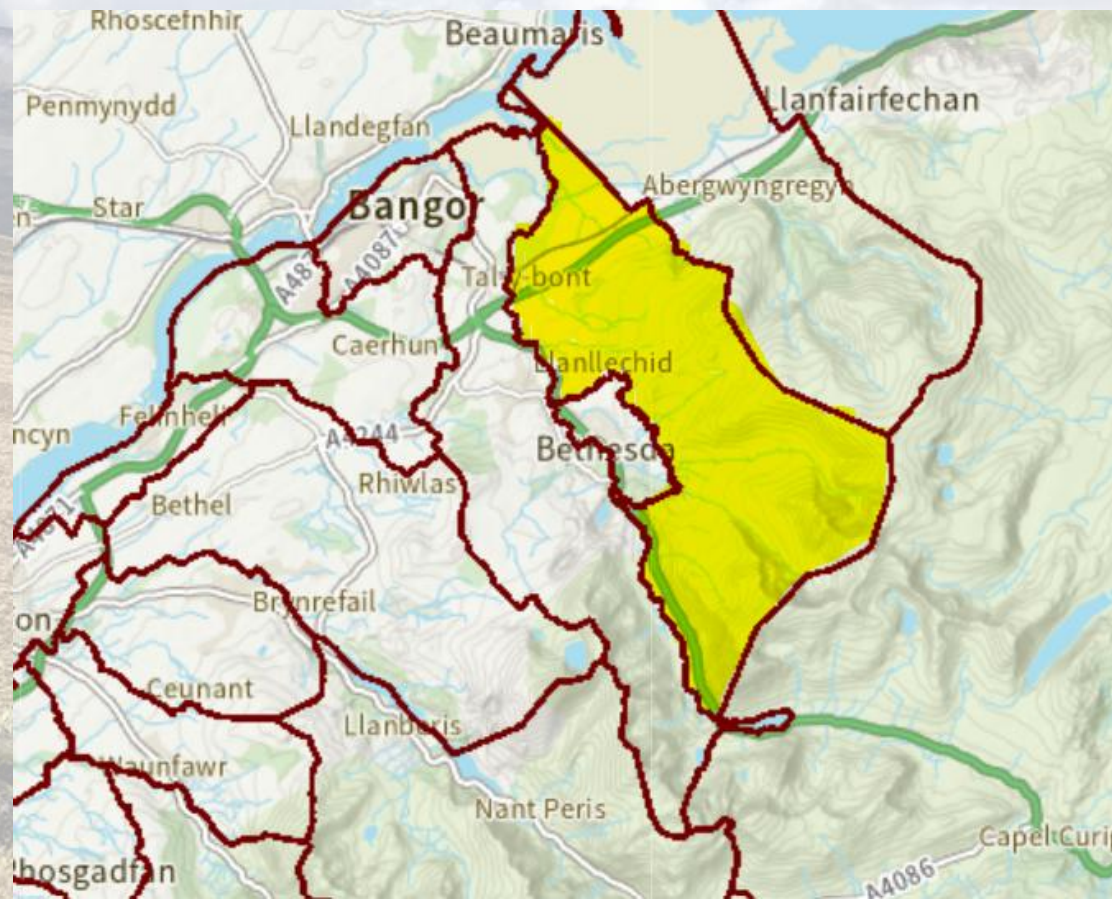
2. Cyngor Cymuned Llanllechid

- ▶ Mae dwy ward yn y Gymuned - Llanllechid Isaf a Llanllechid Uchaf.
- ▶ Prif bwrpas y Cyngor Cymuned yw cynrychioli buddiannau trigolion cymuned Llanllechid a hyrwyddo lles yr ardal leol. Gwneir y gwaith yma'n bennaf trwy gyflwyno datganiadau i Gyngor Gwynedd, cyrff eraill megis Heddlu Gogledd Cymru, Llywodraeth Cynulliad Cymru a Chynulliad Cenedlaethol Cymru.
- ▶ Mae gan y Cyngor gyfrifoldeb uniongyrchol dros nifer o dasgau gan gynnwys
 - ▶ gweinyddu hawliau pori ar dir comin Mynydd Llanllechid, a chadw llwybrau cyhoeddus yn glir o dyfiant
 - ▶ gosod y praesept, sef y dreth a ddosberthir i'r Cyngor bob blwyddyn
 - ▶ cyflwyno sylwadau ar geisiadau cynllunio i Bwyllgor Cynllunio Cyngor Gwynedd
 - ▶ cynnal a chadw ei diroedd a'i eiddo, sef Cae Chwarae Talybont a Chae Peldroed Talybont. Llwybrau cyhoeddus o fewn y plwyf.
 - ▶ cyfrannu at geisiadau am nawdd bob blwyddyn oddi wrth elusennau/grwpiau/mudiadau ar yr amod y derbynnir mantolen ariannol gyfredol, yn unol â Pholisi/Rheoliadau Ariannol y Cyngor
 - ▶ hysbysu adrannau perthnasol Cyngor Gwynedd am gyflwr ffyrdd, pontydd, goleuadau stryd, hawliau tramwy a.y.y.b.
 - ▶ ymgeisio am nawdd neu ffynonellau cyllid sydd ar gael i gefnogi gweledigaeth ac amcanion y Cyngor.

3. Gwybodaeth am y Cyngor

- ▶ Maint y plwyf
 - ▶ 677 plwyfolyn
- ▶ Seddi Gwag
 - ▶ Mae gan y Cyngor un sedd wag ar hyn o bryd
- ▶ Wardiau
 - ▶ Llanllechid Uchaf
 - ▶ Llanllechid Isaf

Plwyf

Mae 10 o gynghorwyr ar y Cyngor yn cynrychioli Wardiau Llanllechid Isaf a Llanllechid Uchaf.

Etholir Cadeirydd ac Is-gadeirydd yn y cyfarfod blynyddol a gynhelir ym mis Mai. Y Cyng. Lowri Evans (Ward Llanllechid Uchaf) oedd Cadeirydd 2024 - 2025 a'r Is-gadeirydd oedd Cyng. Rhydian Williams (Ward Llanllechid isaf)

► **Cynghorwyr Ward Llanllechid Isaf**

Rhydian Williams

Robin Williams

Lowri Evans

Geraint Hughes

Wyn Bowen Harris

Alun Thomas

Evan Jones

► **Cynghorwyr Ward Llanllechid Uchaf**

Kevin Williams

Dafydd Jones

Sedd Wag

► CYFARFODYDD

Cynhelir cyfarfodydd y Cyngor ar yr ail nos lau o bob mis yn Festri Capel Bethlehem, Talybont am saith o'r gloch. Mae'r cyfarfodydd hyn ar agor i'r cyhoedd. Y Gymraeg yw iaith weinyddol y Cyngor felly, cynhelir y cyfarfodydd yn y Gymraeg, yn unol â'i Bolisi Iaith a'r Rheolau Sefydlog. Anogir aelodau o'r cyhoedd gysylltu â'r Clerc â'u sylwadau neu bryderon a chred y Cyngor ei bod yn hanfodol cael perthynas dda â'r cyhoedd.

► STAFF

Un aelod o staff a gyfloga'r Cyngor, sef Caroline Jones, fel Clerc a Phrif Swyddog Ariannol. Fe'i cyflogir yn rhan amser. Gellir cysylltu â'r Clerc drwy e-bost: cyngorllanllechid@ogwen.org, llythyr - 26 Stryd Fawr, Bethesda LL57 3AE neu ffonio (01248) 602131.

► GWEFAN

Mae gwybodaeth am y Cyngor, gan gynnwys rhaglenni cyfarfodydd, cofnodion, polisïau a datganiadau ariannol ar y wefan, sef <https://www.partneriaethogwen.cymru/>

4. Is Bwyllgorau

Cefnogir gwaith y Cyngor gan Is-bwyllgorau sy'n cyfarfod yn achlysurol i ystyried materion penodol. Enwebir yr aelodau yng Nghyfarfod Blynyddol y Cyngor bob mis Mai.

- ▶ Is-bwyllgor Mynydd
- ▶ Is-bwyllgor Llwybrau
- ▶ Is-bwyllgor Cyllid
- ▶ Is-bwyllgor Chwarae Tal y Bont

5. Llwybrau

Rhif 1. O Poncylôn i Tanymarian a Wern Bach Isaf

Rhif 2. O Gapel Gatehouse, Talybont i Tanymarian a Wern Bach Isaf

Rhif 3. O Mignant i Gatehouse

Rhif 4. O Wern Bach i Sychnant

Rhif 5. O Garnedd Uchaf I lwybr rhif 15 Abergwyngregyn

Rhif 6. O Bronydd Isa i'r Mynydd

Rhif 7. O Bronydd Isa i Aber (Llwybr Ffordd Lord)

Rhif 8. O Capel Ogwen i Aber – ar hyd lan y mor

Rhif 9. O'r ffordd fawr islaw Fferm Ty'n Hendre ar hyd y caeau i Ffordd Aber Ogwen ac i Capel Ogwen

Rhif 10. O Bryn Eithin i Fferm Bronydd

Rhif 11. Llwybr yn arwain o rhif 10 i Ffordd Bronydd (Llwybr Pendu)

Rhif 12. O Tanybwllch i Afonwen – llwybr dros y mynydd

Rhif 13. O Tanybwllch Bach i'r Mynydd (Llwybr Waen Bryn)

Rhif 14. O Tyddyn Stabal i Aber – o Tyddyn Stabl drwy 3 giat mochyn ac i'r mynydd.

Rhif 15. O Braichmelyn i Pont Ogwen

Rhif 16. O Penrhiw, Braichmelyn i Ty Gwyn, Nant Ffrancon – llwybr dros y mynydd

Rhif 17. O Ty Gwyn, Nant Ffrancon i Maes Caradog, Nant Ffrancon

Rhif 18. O Ffrith Wen i Tanygarth yn arwain i mynydd Bwlch y Garth

Rhif 19. O Talcae i Tanygarth

Rhif 20. O afon Ffrydlas i Parc – Tanygarth

Rhif 21. O Parc i Tanygarth – yn ymuno a llwybr rhif 18

Rhif 22. Llwybr Ty Slatters i'r mynydd

Rhif 24. O Ffrith Wen i Parc

Llwybrau

Rhif 25. O Tanybwllch i'r mynydd a Henysgubor, Tyddyn Sabel a Nant y Ty.

Rhif 26. O Talybont i Eglwys St. Cross

Rhif 27. O Fferm Plas Ucha (ffordd Bronydd) i Gatehouse, Talybont

Rhif 28. O Ffordd Llanllechid, Talybont (Wern Bach) i Ffordd Wern

Rhif 29. O Ffordd Wern i Parc Moch (Fferm Coed)

Rhif 30. O Tanybryn, Llanllechid i Fferm Bryn (Bryn)

Rhif 31. O Ffordd Llanllechid (cychwyn yn Pontyllan) i Fferm Talysarn

Rhif 32. O Ffordd Llanllechid (cychwyn o Pontyllan) i Lon Goed

Rhif 33. O Ffordd Llanllechid i Cae'r Groes, Ffordd Tanybwllch

Rhif 34. O Talysarn i Ffordd Llanllechid – ar hyd y lon ffarm

Rhif 35. O Llwyn Bleddyn i Lon Goed

Rhif 36. O Ffordd Bethesda i Lon Goed – cychwyn yn Bryn Belaa trwy Fferm Coed Isaf.

Rhif 37. O Pandy i Tai'n y Coed a Lon Goed

Rhif 38. O Halfway i Cochwillan

Rhif 39. O Shaky Bridge i Cochwillan (Factory)

Rhif 40. O Bronydd Isa i Fedw

Rhif 41. O Tanlon i Bronydd

Rhif 42. O Fferm Tai'r Meibion i Fferm Ty'n Lon (Gilfach)

Rhif 43. O Tanrallt – Tanrallt Cottages i Aberogwen

Rhif 44. O'r ffordd fawr islaw Ty'n Hendre i Aberogwen drwy Fferm Glanmor Isaf

Rhif 45. O Ffordd Gatehouse drwy Llwyn Celyn Bach i'r ffordd fawr (Llwyn Celyn)

Rhif 46. O Afon Ogwen ger Ty Gwyn ac yn ymuno a llwybr 61 Llandegai.

6. Cyllid a Gwariant

- ▶ Praesept ariannol y Cyngor eleni £16717.15.
- ▶ Yn flynyddol, mae'r Cyngor yn derbyn archwiliad mewnol gan Gyngor Gwynedd ynghyd a archwiliad allanol gan Awdit Cymru.
- ▶ Gweler mantolen ariannol sydd yn dangos derbyniadau a gwariant y Cyngor dros y flwyddyn ddiwethaf ar y wefan.

7. Rhoddion

► Penderfynwyd ar roddion ariannol y flwyddyn 2024-2025.

- Llais Ogwan
- Dawns I bawb
- Theatr Bara Caws
- Clwb Criced a Bowlio Bethesda
- Ambiwylans awyr
- Cymdeithas Hanes Dyffryn Ogwen
- Cymdeithas Camera Dyffryn Ogwen
- Urdd Gobaith Cymru
- Ffermwyr ifanc, Carnifal Bethesda
- Cronfa cyfle i bawb Urdd
- Radio Ysbyty Gwynedd (RYG)
- Sioe Frenhinol Sir Caernarfon 2025
- Hwb Ogwen.

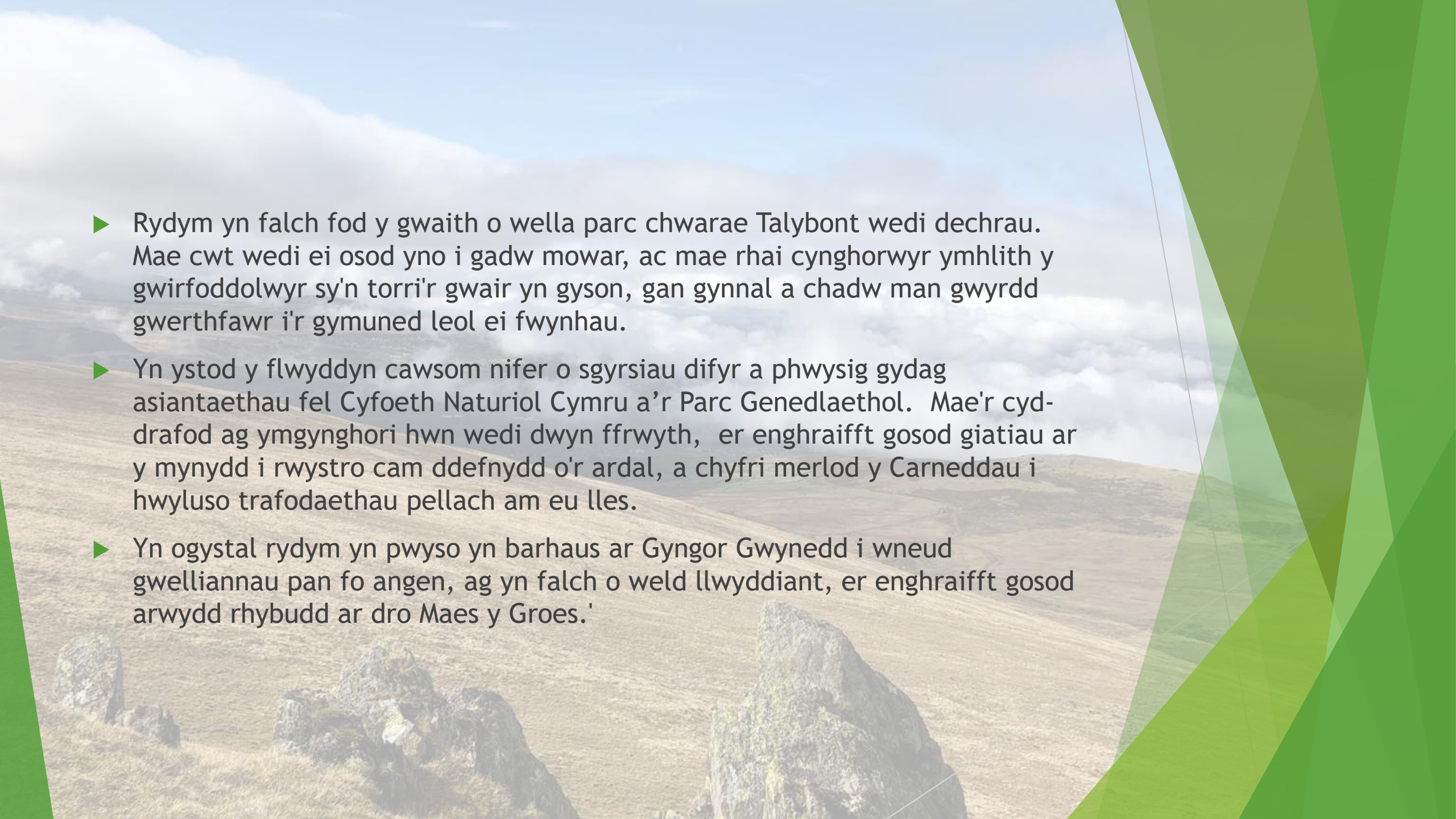
8. Atebolrwydd

- ▶ Mabwysiadodd y Cyngor Gôd Ymddygiad Aelodau.
- ▶ Mae gofyn i'r cynghorwyr ddatgelu unrhyw fuddiant sydd ganddynt am eitemau i'w trafod ar ddechrau bob cyfarfod ac fe'i cofnodir yn fisol.
- ▶ Archwilir cyfrifon y Cyngor gan Archwilydd Mewnol ac Allanol yn flynyddol. Cynhelir yr Archwiliad Mewnol gan Adran Archwilio Cyngor Gwynedd a'r un allanol gan Archwilio Cymru. Cyhoeddir copi o'r cyfrifon ar wefan y Cyngor.

9. Prosiectau

- ▶ Prosiect Celf hen safle bws Talybont. Diolch i
 - ▶ Elen Williams am y gwaith celf
 - ▶ Cronfa Celfyddydau Cymunedol Cyngor Gwynedd am y grant
 - ▶ Dragon's back race am y rhodd.

-
- ▶ Rydym yn falch fod y gwaith o wella parc chwarae Talybont wedi dechrau. Mae cwt wedi ei osod yno i gadw mowar, ac mae rhai cynghorwyr ymhlith y gwirfoddolwyr sy'n torri'r gwair yn gyson, gan gynnal a chadw man gwyrdd gwerthfawr i'r gymuned leol ei fwynhau.
 - ▶ Yn ystod y flwyddyn cawsom nifer o sgysiau difyr a phwysig gydag asiantaethau fel Cyfoeth Naturiol Cymru a'r Parc Genedlaethol. Mae'r cyddrafod ag ymgynghori hwn wedi dwyn ffrwyth, er enghraifft gosod giatiau ar y mynydd i rwystro cam ddefnydd o'r ardal, a chyfri merlod y Carneddau i hwyluso trafodaethau pellach am eu lles.
 - ▶ Yn ogystal rydym yn pwyso yn barhaus ar Gyngor Gwynedd i wneud gwelliannau pan fo angen, ag yn falch o weld llwyddiant, er enghraifft gosod arwydd rhybudd ar dro Maes y Groes.'

10. Canlyniadau Archwiliadau Mewnol ac Allanol o Gyfrifon y Cyngor

- ▶ Ar y wefan

11. Diolchiadau

- ▶ Hoffem ddiolch i'r Cyn Gyngorydd Jen Morris am ei hymroddiad dros y blynyddoedd.
- ▶ Hoffem hefyd ddiolch i Julian Johnson am ei waith caled yn Nhalybont yn cynnal a chadw.